
Karavanamahatmyam Athava Lakulishamahatmyam

कारवणमाहात्म्यं अथवा लकुलिशमाहात्म्यं

Document Information

Text title : Karavanamahatmyam

File name : kAravaNamAhAtmyam.itx

Category : shiva, vAyupurANa, mAhAtmya

Location : doc_shiva

Transliterated by : Ruma Dewan

Proofread by : Ruma Dewan

Description/comments : vAyupurANa

Latest update : September 2, 2025

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 2, 2025

sanskritdocuments.org

ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಅಥವಾ ಲಕುಲೀಶಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ

ಗಾಯಕವಾಡ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ ಕ್ರಮಾಂಕ ೨೫ (ಸನ್ ೧೯೨೦)ಮೇಂ
ಗಣಕಾರಿಕಾ ಪ್ರಕಾಶಿತ ಹುಳು ಥೀ .

ಲಕುಲೀಶ ಪಾಶುಪತ ಮತ ಕಾ ಯಹ ಏಕಮಾತ್ರ ಉಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥ ಹೈ . ಇಸ ಮೇಂ
ಚೌಧ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಕಾ ಮೂಲಪಾಠ ದಿಯಾ
ಗಯಾ ಹೈ . ತುಲನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇ ಲಿಯೇ ಉಪಯೋಗೀ ಸಾಮಗ್ರೀ ಕೇ
ರೂಪ ಮೇಂ ಹಮ ಉಸೇ ಕಿಂಚಿತ್ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಕೇ ಸಾಧ ಉದ್ಧೃತ ಕರ ರಹೇ ಹೈಂ .
ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಮೇಂ ಭಗವಾನ್ ಶಿವ ಕೇ ಜನ್ಮ ಕೀ ಕಥಾ ಕಹೀ ಗಯೀ ಹೈ .
ಉಲ್ಕಾಪುರೀ ಕೇ ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೇ ಪುತ್ರ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಕಾರವಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮೇಂ
ಲಕುಲೀಶ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಭಗವಾನ್ ಕಾ ಜನ್ಮ ಹುಆ . ಇಸಮೇಂ ಪೂಜಾವಿಧಿ
ಔರ ಪಟ್ಟಬಂಧ ಕಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಕಹಾ ಗಯಾ ಹೈ . ಇಸ ಮೇಂ ಚಾರ ಅಧ್ಯಾಯ
ಹೈಂ . ಪಹಲೇ ಕಾ ಸಂಬಂಧ ವಾಯುಪುರಾಣ ಸೇ, ಶೇಷ ತೀನ ಕಾ ಶಿವಪುರಾಣ ಸೇ
ಜೋಡ್ಡಾ ಗಯಾ ಹೈ .

ಪ್ರಥಮೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಶಿವಪ್ರಸೂತಿಸರ್ಗಃ .

- ಕಥಾಸಂಕ್ಷೇಪ ಏವಂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮೂಲಪಾಠ
ಆರಂಭ ಮೇಂ ಲಕುಟಪಾಣೀಶ ಕೇ ರೂಪ ಮೇಂ ಅವತರಿತ ಶಿವ ಕೀ ವಂದನಾ
ಕೋ ಗಳು ಹೈ . ಫಿರ ಶಿವ ಔರ ಪಾರ್ವತೀ ಮೇಂ ಏಕ ವಾರ್ತಾಲಾಪ ಹೈ, ಜಿಸಮೇಂ
ಪಾರ್ವತೀ ಪಟ್ಟಬಂಧ ಕಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ ಪೂರ್ಣತೀ ಹೈಂ . ಶಿವ ಕಲಿ ಔರ ದ್ವಾಪರ ಕೇ
ಮಧ್ಯ ಮೇಂ ಅಪನೇ ಅವತಾರ ಕೀ ಕಥಾ ಸುನಾತೇ ಹೈಂ .

ಅತ್ರಿ ಋಷಿ ಕೇ ವಂಶಜ ವಿಶ್ವರೂಪ ನಾಮ ಕೇ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಔರ ಉಸಕೀ ಪತ್ನೀ
ಸುದಶನಾ ಕೇ ಯಹಾ ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶೀ ಕೋ ಪಿಂಗಲಾಕ್ಷ ಪಿಂಗಕೇಶ ವಾಲೇ
ಬಾಲಕ ಕಾ ಜನ್ಮ ಹುಆ . ಉಸಕೇ ಶರೀರ ಕಾ ವರ್ಣ ತಪ್ತ ಕಾಂಚನ ಜೈನಾ ಥಾ
. ಶ್ರಾವಣ ಕೇ ಅಂತ ಮೇಂ ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣ ಕೇ ಉಪಲಕ್ಷ್ಯ ಮೇಂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾ ಯಾತ್ರಾ ಕೇ ಲಿಯೇ ಗಯಾ ಓರ ಪತ್ನೀ ಕೋ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಸೌಂಪಕರ
ಗಯಾ .

ಅಮರಗಣನಿಷೇವ್ಯಃ ಸರ್ವಸಿದ್ಧಿಪ್ರದಾತಾ
 ಕಲಿಯುಗಮವತೀರ್ಣಃ ಕಾರ್ಯರೂಪೋ ಮಹೇಶಃ .
 ಸಕಲಭುವನಕರ್ತಾ ಸರ್ವಪಾಪಪ್ರಹರ್ತಾ
 ದಿಶತು ಲಕುಟಪಾಣಿವೋ ವಿಭೂತಿಂ ಪ್ರಸನ್ನಃ ..
 ಕೈಲಾಸಶಿಖರಾರೂಢಂ ಭಗವಂತಂ ತ್ರಿಲೋಚನಂ .
 ಮಹಾದೇವಂ ಮಹಾಕಾಲಂ ಮಹಾಭೈರವರೂಪಿಣಂ ..
 ಏಕಾಕಿನಂ ಪ್ರಭುಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಪಪ್ರಚ್ಛ ಪಾರ್ವತೀ ತದಾ .
 ಶ್ರೀದೇವ್ಯವಾಚ -
 ಪಟ್ಟಬಂಧಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ವಿಸ್ತರಾತ್ ಕಥಯ ಪ್ರಭೋ .
 ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ -
 ಕಲಿದ್ವಾಪರಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಅವತಾರಂ ಮಮ ಶೃಣು .
 ಯಸ್ಯ ಸ್ಮರಣಮಾತ್ರೇಣ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾತಕೇಃ ..
 ಅತ್ರಿನಾಮಾ ತು ದೇವರ್ಷಿಃ ಪೂರ್ವಂ ಖ್ಯಾತೋ ಮಹಾತಪಾಃ .
 ತದನ್ವಯೇ ಪ್ರಸೂತೋಽಸೌ ವಿಶ್ವರೂಪೋ ಮಹಾದ್ವಿಜಃ ..
 ಸುದರ್ಶನಸ್ತು ದೇವೇಶಿ ! ತಸ್ಯ ಪತ್ನೀ ಸುದರ್ಶನಾ .
 ಸರ್ವಲಕ್ಷಣಸಂಪನ್ನಾ ರೂಪಲಾವಣ್ಯಸಂಯುತಾ ..
 ಹರ್ಷಗದ್ಗದಸಂಭಾಷಾಂ ಮತ್ತಮಾತಂಗಗಾಮಿನೀ .
 ಸಂಪೂರ್ಣೇಂದುಮುಖೀ ಸುಭ್ರೂಃ ಕುರಂಗಚಕಿತೇಕ್ಷಣಾ ..
 ಪತಿವ್ರತಧರಾ ಸಾಧ್ವೀ ಪತ್ನುರಾದೇಶಕಾರಿಣೀ .
 ಯಥಾ ರೂಪಂ ತಥಾ ಶೀಲಂ ಸಾಧ್ವೀನಾಂ ಘುರಿ ಕೀರ್ತಿತಾ ..
 ಬ್ರಹ್ಮರಾತ್ಮ್ಯವಸಾನೇ ತು ಪ್ರಥಮೇ ಚ ಚತುರ್ಯುಗೇ .
 ಅವತೀರ್ಣೋ ಹ್ಯಯಂ ಮರ್ತ್ಯೇ ಉಲ್ಕಾಗ್ರಾಮೇ ವಿಲೋಮತಃ ..
 ವೀರಭದ್ರೋ ಗಣೋ ನಾಮ ತಸ್ಯ ವರಾನನೇ .
 ತಸ್ಯ ಚೈಕಾಗ್ರತೋ ಭಕ್ತೇರವತೀರ್ಣೋ ಸ್ವಯಂ ತತಃ ..
 ಉಪಪನ್ನಸ್ತತೋ ಗರ್ಭೇ ಮಾಸಿ ಭಾದ್ರಪದೇ ತದಾ .
 ದೇವಕಾರ್ಯಸ್ಯ ಕಾರ್ಯಾರ್ಥಂ ಮರ್ತ್ಯಲೋಕೇ ವರಾನನೇ .
 ಏವಂ ಚೈವಾಶ್ವಿನೋ ಮಾಸಸ್ತಥಾ ವೈ ಕಾರ್ತಿಕೋ ಗತಃ ..
 ಅಥ ಮಾರ್ಗಶಿರೋಮಾಸಸ್ತಥಾ ಪೌಷಃ ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಃ .
 ಮಾಘಮಾಸೋ ಗತೋ ದೇವಿ ತಥಾ ವೈ ಫಾಲ್ಗುನಃ ಸ್ಮೃತಃ ..
 ಸಂಪ್ರಾಪ್ತೇ ಚೈತ್ರಮಾನೇ ತು ಶುಕ್ಲಪಕ್ಷೇ ಚತುರ್ದಶೀ .
 ಅರ್ಧರಾತ್ರೇ ವ್ಯತೀತೇ ತು ಪ್ರಸೂತಾ ಸಾ ಕುಲಾಂಗನಾ ..
 ಸೂತಿಕಾಸ್ಥಾ ಮಹಾದೇವಿ ಮಹಾಸತ್ಯವತೀ ಸತೀ .

ಅಪಶ್ಯದಾತ್ಮನೋ ಬಾಲಂ ಜಾತಮಾತ್ರಂ ವರಾನನೇ ..
 ಪಿಂಗಾಕ್ಷಂ ಪಿಂಗಕೇಶಂ ಚ ತಪ್ತಕಾಂಚನಸನ್ನಿಭಂ .
 ಸುದೃಢಂ ಬಾಹುಯುಗಲಮೂರೂ ಚ ಸುದೃಢೌ ತಥಾ ..

.....
 ಸ್ವಜನಾ ಬಾಂಧವಾ ಯೇ ಚ ಶ್ಯಾಲಾಃ ಸಂಬಂಧಿನಸ್ತದಾ .
 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಸ್ತು ಯೇ ವಿಪ್ರಾ ಯೇ ಚಾನ್ಯೇ ಆಶ್ರಿತಾ ಜನಾಃ ..
 ಕೃತಾಂಜಲಿಃ ಪುರೋ ಭೂತ್ವಾ ಬಾಲಂ ಯತ್ನೇನ ರಕ್ಷತ .
 ಏವಂ ಸಮರ್ಪಯನ್ ಬಾಲಂ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರಂ ಪ್ರತಸ್ಥಿವಾನ್ ..
 ಇತಿ ಶ್ರೀವಾಯುಪುರಾಣೇ ಶಿವಪ್ರಸೂತಿಸರ್ಗಃ (ಪ್ರಥಮಃ) ಸಂಪೂರ್ಣಃ ..

ದ್ವಿತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ಸಂತೋಷಕರಣಂ .

-ಕಥಾಸಂಕ್ಷೇಪ ಏವಂ ಮೂಲಪಾಠ ಕಾ ಆದಿ-ಅಂತ
 ಆಶ್ವಿನ ಮಾಸ ಮೇಂ ಏಕ ದಿನ ಪ್ರಾತಃ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೇ ಅಗ್ನಿ ಪರ ಘೃತ ಡಾಲ ಕರ ಏಕ
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕೋ ಬುಲಾನೇ ಗಳ . ಲೌಟ ಕರ ಉಸನೇ ದೇಖಾ ಕಿ ಅಗ್ನಿ ರೀಕ ಸೇ
 ಪ್ರಜ್ಜಲಿತ ಹೈ ಔರ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಕೀ ವಿಧಿ ಸಂಪನ್ನ ಹೋ ಚುಕೀ ಹೈ . ಉಸೇ ಬಹುತ
 ಆಶ್ವರ್ಯ ಹುಆ . ಫಿರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾತ್ರಿ ಮೇಂ ವಹ ಇಸ ಶಿಶು ದ್ವಾರಾ ಇಸ ಕೃತ್ಯ ಕೀ
 ಪುನರಾವೃತ್ತಿ ದೇಖತೀ ರಹೀ . ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ ಸೇ ಪತಿ ಕೇ ಲೌಟನೇ ಪರ ಉಸನೇ
 ಯಹ ಆಶ್ವರ್ಯ ವೃತ್ತಾಂತ ಕಹ ಸುನಾಯಾ . ಮಾತಾ-ಪಿತಾ ನೇ ಶಿಶು ಕೋ ಅಗ್ನಿ
 ಮೇಂ ಆಹುತಿ ದೇತೇ ದೇಖಾ .
 ಅತಃ ಪರಂ ಪ್ರವಕ್ಷ್ಯಾಮಿ ಕುಮಾರಚರಿತಂ ಪರಂ .
 ಯನ್ನ ಕಸ್ಯಚಿದಾಖ್ಯಾತಂ ತತ್ಸರ್ವಂ ಕಥಯಾಮಿ ತೇ ..

.....
 ಸಮೀಪೇ ಚ ಗೃಹಂ ಗತ್ವಾ ಉಪಸೃತ್ಯ ಚ ಸುಂದರಿ .
 ಏಕಾಗ್ರಃ ಪ್ರಯತೋ ಭೂತ್ವಾ ಮುಹುಸ್ತಿಯರ್ಜು ನಿರೀಕ್ಷಯನ್ ..
 ಪರ್ಯಂಕಾದುತ್ಥಿತೋ ಬಾಲಃ ಪ್ರೇಮಂ (?)ದತ್ತ್ವಾ ಯಥಾ ವ್ರಜನ್ .
 ಪುನಸ್ತತ್ಪೈವ ಗಚ್ಛಂತೌ ದಂಪತೀ ತದನಂತರಂ ..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವಪುರಾಣೇ ಲಕುಲೀಶಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ ಸಂತೋಷಕರಣಂ
 ನಾಮಾಧ್ಯಾಯಃ (ದ್ವಿತೀಯಃ) ಸಂಪೂರ್ಣಃ ..

ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ .

-ಕಥಾಸಂಕ್ಷೇಪ ಏವಂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮೂಲಪಾಠ

ಬಾಲಕ ಜಬ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರ ಪೂರಾ ಕರ ಚುಕಾ ತಬ ಮಾತಾ-ಪಿತಾ ನೇ ಉಸನೇ ಪೂಢಾ -ಪುತ್ರ ತುಮ ಧಕ ತೋ ನಹೀಂ ಗಏ ಹೋ ? ಉನಕೇ ಇತನಾ ಕಹತೇ ಹೀ ಶಿಶು ಮೂಚ್ಛಿತ ಹೋ ಕರ ಪಂಚತ್ವ ಕೋ ಪ್ರಾಪ್ತ ಹೋ ಗಯಾ . ಮಾತಾ ಪಿತಾ ನೇ ಮೃತ ಶಿಶು ಕೋ ದೇವಖಾತ ನಾಮಕ ಬಢಏ ಜಲಾಶಯ ಮೇಂ ವಿಪುಲ ಜಲ ಮೇಂ ಡಾಲ ದಿಯಾ . ಕಚ್ಛಪ ಉಸೇ ಜಲೇಶ್ವರ ದೇವ ಕೇ ಪಾಸ ಲೇ ಗಯೇ (ಜಲೇಶ್ವರ = ಜಲ ಮೇಂ ಸ್ಥಿತ ಮಹಾಲಿಂಗ). ತೀರಸ್ಥ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೋಂ ನೇ ಬಾಲಕ ಕೋ ಇಸ ಪ್ರಕಾರ ಖೇಲತೇ ದೇಖ ಕರ ಮಹಾನ್ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಕಿಯಾ ಔರ ಉಸೇ ಪುಕಾರ ಕರ ಪೂಢಾ ತುಮ ಕೌನ ಹೋ ? ಸ್ತುತಿ

ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ -

ತತಃ ಪ್ರಭಾತಸಮಯೇ ತಥಾ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ತು ಪಾರ್ವತಿ !
 ಆಹತುಸ್ತೌ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಂ ಪುತ್ರ ! ಶ್ರಾಂತೋಽಸಿ ಕೋ ಭವಾನ್ ?
 ಇತಿ ವಾಕ್ಯಾವಸಾನೇ ತು ಮೂರ್ಛಿತಃ ಪತಿತೋ ಭುವಿ .
 ಮೂರ್ಛಿತಂ ಚ ಸುತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ವಿಸ್ಮಿತಾ ಚ ಸುದರ್ಶನಾ ..
 ದಿಶೋ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಕೃತ್ವಾ ಪತಿತಾ ಧರಣೀತಲೇ .
 ಸಪ್ತಮಾಸಸ್ತು ದೇವೇಶಿ ! ಸುತಃ ಪಂಚತ್ವಮಾಗತಃ ..

ಋಷಯ ಊಚುಃ -

ಬಾಲಸ್ಯ ಚರಿತಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಋಷಯೋ ವಿಸ್ಮಯಾನ್ವಿತಾಃ .
 ಬ್ರೂಹಿ ತ್ವಂ ಕೋ ಭಗವಾನ್ ? ಕಸ್ಯ ? ಸತ್ಯಧರ್ಮಪರಾಯಣಃ ..
 ಬಾಲ ಉವಾಚ -

ಕ್ಷಿತಿಜಲಪವನೇಭ್ಯಸ್ತೇಜಸಶ್ಚೈವ ದೇಶಾದ್-
 ಉಪಚಿತನರವೇಶಃ ಸಂಭವೋ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಃ .
 ಶ್ರವಣನಯನಜಿಹ್ವಾಘ್ರಾಣಸಂಸ್ಪರ್ಶವೇತ್ಸಾ
 ಕ್ಷಿತಿತಲಪರಿವರ್ತಿ ಕೋಽಪ್ಯಹಂ ಪ್ರಾಣಧರ್ಮಃ ..

ಋಷಯ ಊಚುಃ -

ನಮೋ ಬಾಲಕರೂಪಾಯ ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮೋ ನಮಃ .
 ವ್ಯೋಮಪ್ರಮಾಣಕಾಯಾಯ ಕಾಮೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ..
 ವ್ಯೋಮಪ್ರಮಾಣವಿದ್ಯಾಯ ವಿದ್ಯೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ .
 ವ್ಯೋಮಪ್ರಮಾಣಕಾಲಾಯ ಕಾಲೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ..
 ವ್ಯೋಮಪ್ರಮಾಣಧರ್ಮಾಯ ಧರ್ಮೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ .
 ವ್ಯೋಮಪ್ರಮಾಣವಿಶ್ವಾಯ ವಿಶ್ವೇಶಾಯ ನಮೋ ನಮಃ ..
 ಏಕವಜ್ರ ದ್ವಿವಜ್ರಾಯ ಬಹುವಜ್ರಾಯ ತೇ ನಮಃ .

ಏಕಕಂಠದ್ವಿಕಂಠಾಯ ಬಹುಕಂಠಾಯ ತೇ ನಮಃ ..
 ಏಕಹಸ್ತದ್ವಿಹಸ್ತಾಯ ಬಹುಹಸ್ತಾಯ ತೇ ನಮಃ .
 ಏಕತ್ರದ್ವಿನೇತ್ರಾಯ ಬಹುನೇತ್ರಾಯ ತೇ ನಮಃ ..
 ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಮಹಾದೇವ ! ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಮಹೇಶ್ವರ !
 ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಮಹಾರುದ್ರ ! ನಮಸ್ತೇ ಬಾಲರೂಪಿಣೇ ..
 ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಮಹಾಸಿದ್ಧ ! ದೇವಖಾತಸಮುದ್ಭವ !
 ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಮಹಾರುದ್ರ ! ನಮಸ್ತೇನಸ್ತು ಸದಾ ಹರೇ ..
 ಅವ್ಯಕ್ತಾಯ ನಮಸ್ತುಭ್ಯಂ ಶಾಶ್ವತಾಯ ಚ ತೇ ನಮಃ ..
 ಏವಂ ಸ್ತವೇನ ದೇವೇಶಂ ಸ್ತೌತಿ ಯೋ ಲಕುಡೇಶ್ವರಂ .
 ಸ ಮುಕ್ತಃ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ಶಿವಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ..
 ಭೋಗಾರ್ಥಿ ಲಭತೇ ಭೋಗಾನ್ ಯೋಗಾರ್ಥಿ ಯೋಗಮಾಪ್ನುಯಾತ್ .
 ಯಂ ಯಂ ಚಿಂತಯತೇ ಕಾಮಂ ತಂ ತಂ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಸತ್ವರಂ .
 ಶಿವಸ್ಯ ಪದಮಾಪ್ನೋತಿ ನಿತ್ಯಂ ಪಠತಿ ಯೋ ನರಃ ..
 ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವಪುರಾಣೇ ಲಕುಲೀಶಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೇ ತೃತೀಯೋಽಧ್ಯಾಯಃ ..

ಚತುರ್ಥೋಽಧ್ಯಾಯಃ . ತೀರ್ಥಾನುಕ್ರಮಣಿಕಾಯಾಂ
 ಶೂಲಪಾಣಿಜನ್ಮಪಟ್ಟಬಂಧಾದಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ .

- ಕಥಾಸಂಕ್ಷೇಪ ಏವಂ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ ಮೂಲಪಾಠ
 ಯಂ ಚಾರುಚಾಮೀಕರರಾಶಿಗೌರಂ
 ಸಂಸ್ಕಾರವಿದ್ಯಾವ್ರತಮಂತ್ರಧೌತಾಃ .
 ಸಮಾವಿಶಂತಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯ ಕಾಯಂ
 ಲೋಕಪ್ರವೀರಾಯ ನಮೋಽಸ್ತು ತಸ್ಮೈ ..

.....
 ಪ್ರಕಾಶಯತ್ಸ್ವ ರೂಪಂ ಚ ದಿವ್ಯಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಮೋಹನಂ .
 ತ್ರಿನೇತ್ರಂ ಚ ಸುದೀಪ್ತಂ ಚ ಮುಕ್ತಕೇಶಂಚ ಸುವ್ರತೇ ..
 ಧೃತಯಜ್ಞೋಪವೀತಂ ಚ ಮೇಖಲಾಭಸ್ಮಸಂಯುತಂ .
 ಪ್ರಹೃಷ್ಟಮನಸಃ ಸರ್ವೇ ನಿತ್ಯಂ ಪ್ರೋತ್ಪಲ್ಲಲೋಚನಂ ..
 ಋಗ್ಯಜುಃಸಾಮಸಂಬಂಧೈರ್ದಿವ್ಯಾಭಿಃ ಸ್ತುತಿಸಂಯುತೈಃ .
 ಸ್ತೋತ್ರೈರ್ಮನೋರಮೈಃ ಸ್ತುತ್ವಾ ಧಾವಮಾನಂ ಪುನಃ ಪುನಃ ..
 ಹರ್ಷಗದ್ಗದಯಾ ವಾಚಾ ಸಂಭಾವ್ಯ ತಂ ಚ ಬಾಲಕಂ .
 ಕೃತಾಂಜಲಿಪುರಾಃ ಸರ್ವೇ ಸ್ತುತಿ ಸಮುಪಚಕ್ರಮುಃ ..

.....
 ಫಿರ ಋಷಿಯೋಂ ನೇ ಪಿತಾ ಕೀ ಪ್ರಶಂಸಾ ಕೀ . ತಬ ಬಾಲಕ ಉನ ಸಬ ಕೇ ಆಗೇ-
 ಆಗೇ ಭಾಗನೇ ಲಗಾ . ಕ್ಷಣಮಾತ್ರ ಅದೃಶ್ಯ ಹೋ ಕರ -
 ಊರ್ವಾ ನಾಮ್ನಾ ತು ಯಾ ದೇವೀ ನದೀನಾಮ್ನಾ ಸರಸ್ವತೀ .
 ಭೃಗುಕ್ಷೇತ್ರೋಪಕಾರಾಯ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ವಿಶ್ರುತಾ ..
 ನದೀತೀರೇ ಗತೋ ಬಾಲಃ ಕ್ರೀಡಮಾನಸ್ತು ತಿಷ್ಠತಿ .
 ತತಃ ಪಶ್ಚಿಮಮಾರ್ಗೇಣ ಶ್ರೀಮತ್ಕಾಯಾವರೋಹಣಂ ..

.....
 ಸಭೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಸ್ವಜನ ವಿಕಲ ಹೋ ಕರ ಬಾಲಕ ಕೋ ಖೋಜನೇ ಲಗೇ . ಕಿಂತು
 ಲಕುಲೀಶ ವಾಯುವೇಗ ಸೇ ಚಕ್ರಪುರ ಪಹುಚ ಗಯೇ . ಸಭೀ ಲೋಗ ರೋತೇ-
 ಬಿಲಖತೇ ಪೀಛೇ-ಪೀಛೇ ದೌಡ್ಡಕರ ಬುಲಾತೇ ರಹೇ . ತಬ ಬಾಲಕ ನೇ ಕಹಾ -
 ಕುಮಾರ ಉವಾಚ -

ಮಾ ಮಾ ಸ್ವ ಶಂತಿ ಮುನಯೋ ಮಮ ಮಾತಾ ಪಿತಾ ತಥಾ .
 ಅಸ್ತಿ ಕಾರ್ಯಂ ಪರಂ ಕಿಂಚಿತ್ ಶೃಣ್ವಂತು ಮುನಿಸತ್ತಮಾಃ ..
 ತ್ಯಜ ಶೋಕಂ ವಿಶಾಲಾಕ್ಷಿ ! ನ ಮೇ ಮಾತಾ ಕದಾಚನ .
 ಶೃಣ್ವಂತು ಋಷಯಃ ಸರ್ವೇ ಇತಿಹಾಸಂ ಪುರಾತನಂ ..
 ಅಹಂ ಸರ್ವಜಗದ್ವ್ಯಾಪೀ ಸ್ವಯಂ ಸಾಕ್ಷಾನ್ಮಹೇಶ್ವರಃ .
 ಋಷೀಣಾಂ ವರದಾನಾಯ ಉಲ್ಕಾಗ್ರಾಮೇ ಮಹರ್ಷಯಃ ..
 ಪ್ರಕಾಶಾಯ ದ್ವಿಜಾತೀನಾಂ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾಯ ಚ .
 ಅವತೀರ್ಣಃ ಸ್ವಯಂ ದೇವಿ ! ತಂ ವೇದ ಮಾಂ ಪುರಾತನಂ ..
 ಋಷಯ ಊಚುಃ -

ತ್ವಂ ದೇವಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಕರ್ತಾ ಹರ್ತಾ ಜಗತ್ಪತಿಃ .
 ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಪ್ರದಾತಾ ತ್ವಂ ಭೋಗಮೋಕ್ಷಮಭೀಪ್ಸಿತಂ ..
 ಕಿಂ ಪುಣ್ಯಂ ಕೇ ಗುಣಾಸ್ತಸ್ಯ ಯೇನ ದೇವಿ (?) ಪ್ರಶಂಸತಿ .
 ಉಲ್ಕಾಗ್ರಾಮಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಶೇಷಂ ಕಥಯ ಪ್ರಭೋ ! ..

ತಬ ಉನ ಸಬ ಕೇ ಅನುರೋಧ ಪರ ಬಾಲಕ ನೇ ಉಲ್ಕಾಗ್ರಾಮ ಕಾ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯ
 ಕಹಾ, ಉಸೇ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರ ಬತಾಕರ ವಹೀಂ ಸ್ಥಿತ ದೇವಹ್ರದ ಮೇಂ ಗಂಗಾ-ಸರಸ್ವತೀ-
 ತಾಪೀ-ಯಮುನಾ-ನರ್ಮದಾ-ಸರಯೂ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಭೀ ಕಾ ಸಮಾವೇಶ ಬತಾಯಾ
 ಔರ ಕಹಾ ಕಿ ಉನ ಸಬ ಕೇ ಸ್ನಾನಾದಿ ಕಾ ಫಲ ಯಹಾ ಮಿಲ ಜಾತಾ ಹೈ . ಇಸಕೇ
 ಬಾದ -

ಈಶಾನಶ್ಲೋತ್ತರೇಶಾನೇ ಭಾಲಾಕ್ಷೋ ದೇವತಾಗಣೈಃ .

ಪೃಷ್ಠಭಾಗೇ ಪುನರ್ಧೃಷ್ಟ್ವಾ ಜನನೀಜನಕಾದಯಃ ..
 ತತೋ ಮಯಾ ದೃತಃ ಕೋಣಃ ಭೃಕುಟೀಕುಟಿಲಾನನಂ .
 ತತೋ ಮೇ ಭೃಕುಟೀಂ ದೃಷ್ಟ್ವಾ ಸ ಋಷಿದೀನಮಾನಸಃ ..
 ವಿಚೇತನಃ ಪುನರ್ಜಾತಃ ಪುನರಾಶ್ವಾಸಿತೋ ಮಯಾ .
 ಅತ್ರೈವ ಸ್ಥೀಯತಾಂ ಬ್ರಹ್ಮನ್ ! ಆವಯೋಃ ಸಂಗಕಾರಣಂ .
 ಮಯಾ ತು ದಂಡಕಾಷ್ಠೇನ ನದೀನಾಮಾ ತು ಜಾಹ್ನವೀ ..
 ಆನೀತಾ ಜಾಹ್ನವೀ ಪುಣ್ಯಾ ಪುಣ್ಯತೋಯಾವಗಾಹಿತಾ ..
 ಸರ್ವತೀರ್ಥಮಯೀ ಪುಣ್ಯಾ ದೇವಖಾತೇಷು ದುರ್ಲಭಾ .
 ದೀರ್ಘಾ ರೇಖಾ ಕೃತಾ ಯಸ್ಮಾತ್ ತೇನೇಯ ದೀರ್ಘಿಕಾ ಸ್ಮೃತಾ ..
 ದೀರ್ಘಿಕಾ ಕೇ ಪಾಸ ವೃದ್ಧದೇವ ಕಾ ಸ್ಥಾನ ಥಾ . ಬಾಲಕ ನೇ ವಹೀಂ ಆಶ್ರಯ
 ಮಾಗಾ, ಕಿಂತು ವೃದ್ಧದೇವ ನೇ ಕಹಾ -
 ಮಮೈತತ್ಸಂಕಟಸ್ಥಾನಂ ಕಥಂ ತರ್ಹ್ಯಾವಯೋರ್ಭವೇತ್ .
 ಬಾಲಕ ನೇ ಫಿರ ಭೀ ಆಗ್ರಹ ಕಿಯಾ, ಕಿಂತು ವೃದ್ಧದೇವ ನೇ ಕಹಾ ಕಿ ತುಮ
 ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರ ಕೇ ಸಮೀಪ ಬ್ರಹ್ಮತೀರ್ಥ ಮೇಂ ಜಾಓ .
 ಶ್ರೀಮಹಾದೇವ ಉವಾಚ -
 ವೃದ್ಧಸ್ಯ ವಚನಂ ಶ್ರುತ್ವಾ ಲಕುಲೀಶೋ ವರಾನನೇ .
 ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರಂ ಸಮಾಸಾಧ್ಯ ತಸ್ಮಿನ್ನೇವ ಲಯಂ ಗತಃ ..
 ಸ್ಥಿತಃ ಸ ಭಗವಾನ್ ತತ್ರ ಕಾಯರೂಪೀ ಮಹೇಶ್ವರಃ .
 ಯೇನ ಕಾಯಾವತಾರೋಽಸೌ ತೇನೇದಂ ಕಾಯರೋಹಣಂ ..
 ಅಸಿದಂಡಧರೋ ವಾಮೇ ದಕ್ಷಿಣೇ ಬೀಜಪೂರಕಂ .
 ಬ್ರಹ್ಮಲಿಂಗೇ ಮಹಾದೇವಿ ! ಅಹಮಪಿ ಲಯಂ ಗತಃ ..
 ಕಾಯಾವರೋಹಣೇ ಪುಣ್ಯೇ ತೀರ್ಥೇ ತೀರ್ಥವರೋತ್ತಮೇ .
 ಭೃಗುಕ್ಷೇತ್ರಪವಿತ್ರಾರ್ಥಮವತೀರ್ಣೋ ಯುಗೇ ಯುಗೇ ..
 ಆದಿಕಲ್ಪಾವಸಾನೇ ತು ಬ್ರಹ್ಮಕಲ್ಪೇ ಪುರಾತನೇ .
 ಬ್ರಹ್ಮಣೋ ಮನಸಃ ಪುತ್ರೋ ಅತ್ರಿನಾಮಾ ಚ ವಿಶ್ರುತಃ ..
 ಅತ್ರಿಸ್ತು ಜನಯಾಮಾಸ ಆತ್ರೇಯಂ ನಾಮ ನಾಮತಃ .
 ಆತ್ರೇಯಾದಗ್ನಿಶರ್ಮೋಽಪಿ ಅಗ್ನಿಶರ್ಮಸುತಃ ಶುಚಿಃ ..
 ಸೋಮಶರ್ಮೇತಿ ವಿಖ್ಯಾತೋ ಧರ್ಮಶೀಲೋ ಜಿತೇಂದ್ರಿಯಃ .
 ಸೋಮಶರ್ಮಸುತೋ ಜಾತೋ ವಿಶ್ವರೂಪೋ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ..
 ವಿಶ್ವರೂಪಾದಹಂ ಜಾತೋ ಬಾಲರೂಪಧರೋ ಹರಃ .
 ಯೇನ ವ್ಯಾಪ್ತಂ ಜಗತ್ಸರ್ವಂ ತ್ರೈಲೋಕ್ಯಂ ಸಚರಾಚರಂ ..

ಜಗತ್ಪಾಣಸ್ವರೂಪೋಽಹಂ ಜಂತೂನಾಂ ಜೀವಲಕ್ಷಣಂ .
 ಯೋಗಿನಾಂ ಪರಮಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಬ್ರಹ್ಮಣಾ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಂ ..
 ತನ್ಮಾಂ ವಿದ್ಧಿ ಮಹಾದೇವಿ ! ವಿಶ್ವರೂಪಂ ಜಗದ್ಗುರೂಂ .
 ಚರಾಚರೇಷು ವಿಖ್ಯಾತಂ ದೇಹಿನಾಂ ದೇಹಮಾಶ್ರಿತಂ ..
 ಸಮಾನೋ ನಾಮ ಯೋ ವಾಯುಭರ್ತಾನಾಂ ವಿಷಯಾತ್ಮವಾನ್ .
 ತತ್ಪ್ರೋತ್ಪನ್ನಶ್ಚ ತತ್ಪ್ರೈವ ಮಯಾ ಸಂಕ್ರಮಣಂ ಕೃತಂ ..
 ಲಂಬಕಸ್ತು ಸಮಾನಸ್ಯಾವ್ಯಾಪಕಸ್ತು ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ .
 ಆತ್ಮರೂಪಸಮಾನಸ್ಯ ಪ್ರಾಣಿನಾಂ ಪರಮಃ ಶಿವಃ ..
 ಅವತೀರ್ಣಸ್ತತೋ ಮರ್ತ್ಯೇ ಕಾಯರೂಪಧರೋ ಹರಃ .
 ಕಾಯಾವತಾರೇ ಲೋಕೇಶೋ ಲೋಕಾನಾಂ ಹಿತಕಾಮ್ಯಯಾ ..
 ಈಶ್ವರ ಉವಾಚ -
 ಈಶಾನಃ ಪ್ರಥಮೇ ಜಾತೋ ದ್ವಿತೀಯೇ ತು ಮಹಾಬಲಃ .
 ತೃತೀಯೇ ತು ಯುಗೇ ಜಾತೋ ವೃದ್ಧದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ..
 ಪ್ರಾಪ್ತ ಕಲಿಯುಗೇ ಘೋರೇ ಧರ್ಮಸಂಸ್ಥಾಪನಾಯ ಚ .
 ಸವಪಾಪಹರಂ ಪುಣ್ಯಂ ಶ್ರೀಮತ್ಕಾಯಾವರೋಹಣಂ ..
 ಕೋಟಿಲಿಂಗಸ್ಯ ಸಂಸ್ಥಾನಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರೇಣ ನಿರ್ಮಿತಂ .
 ಸರ್ವಂ ತೀರ್ಥಮಿದಂ ದೇವಿ ! ವಿಖ್ಯಾತಂ ಭೃಗುಮಂಡಲೇ ..
 ಶ್ರೀಮತ್ಕಾರವಣೇ ತೀರ್ಥೇ ಮೂರ್ತಿಮಾನ್ ಶಂಕರಃ ಸ್ವಯಂ .
 ಚಾತುರ್ಯುಗಮಿದಂ ತೀರ್ಥಂ ಶಿವಶಕ್ತ್ಯಾ ಸಮನ್ವಿತಂ ..
 ಭೃಗುಕ್ಷೇತ್ರಪವಿತ್ರಾರ್ಥಂ ನಿರ್ಮಿತಂ ಶಂಭುನಾ ಸ್ವಯಂ .
 ಕೃತೇ ಇಚ್ಛಾಪುರೀ ನಾಮ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ಚ ಮಯಾಪುರೀ ..
 ದ್ವಾಪರೇ ಮೇಘವತೀ ನಾಮ ಕಲೌ ಕಾಯಾವರೋಹಣಂ .
 ಶ್ರೀಮಾತೇತಿ ಕೃತೇ ಪ್ರೋಕ್ತಾ ತ್ರೇತಾಯಾಂ ಭೂಲಂಬಾ ಮತಾ ..
 ಆದೌ ಚಾಂತೇ ಮಹಾದೇವಿ ! ಮೂರ್ತಿಮಂತೌ ಮಹೇಶ್ವರೌ .
 ಲಿಂಗಮೂರ್ತೀ ದ್ವಯೋರ್ಮಧ್ಯೇ ಸ್ವಯಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ಯುಗೇಶ್ವರಃ ..
 ಈಶಾನಂ ಕೃತ್ತಿಕಾನಾಥಂ ಸಾನಂದಂ ಲಕುಲೀಶ್ವರಂ .
 ಪಶ್ಯಂತಿ ಯೇ ನರಾ ನಿತ್ಯಂ ತೇ ನರಾ ಗತಕಲ್ಮಷಾಃ ..
 ಈಶಾನಂ ಪ್ರವರಂ ತೋರ್ಥಮೀಶಾನೋ ಯತ್ರ ತಿಷ್ಠತಿ .
 ಪ್ರವರಃ ಸರ್ವದೇವಾನಾಂ ಸರ್ವಪಾಪೋಪಶಾಂತಿದಃ ..
 ಈಶಾನಃ ಸರ್ವತಂತ್ರೇಷು ಸರ್ವತಂತ್ರೇಷು ನಾಯಕಃ .
 ಈಶಾನಃ ಸರ್ವದೇವಶ್ಚ ತಸ್ಮಾದೀಶಾನೋ ವೈ ಪ್ರಭುಃ ..
 ತಮೀಶಾನಂ ಸಮಾಸಾಧ್ಯ ವಿಧಿನಾ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಸಹ .

ಶಿವೋಕ್ತೇನ ಚ ಮಂತ್ರೇಣ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಜಗದ್ಗುರುಮು ..
 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಂ ತತಃ ಕೃತ್ವಾ ಪೂಜಯಿತ್ವಾ ಮಹೇಶ್ವರಂ .
 ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಪರಮಂ ಸ್ಥಾನಂ ಭುಕ್ತಿಮುಕ್ತಿಫಲಪ್ರದಂ ..
 ಮಹಾಬಲಂ ತತಸ್ತೀರ್ಥಂ ಯತ್ರ ತಪ್ತಂ ತಪಃ ಪುರಾ .
 ಋಷಿಭಿದೇವಮುಖ್ಯೈಶ್ಚ ಪರಂ ಮೋಕ್ಷಮಭೀಪ್ಸುಭಿಃ ..
 ಪುರಾ ತ್ರೇತಾಯುಗೇ ದೇವಿ ! ತೀರ್ಥೇ ತೀರ್ಥವರೋತ್ತಮೇ .
 ಸಾಲಂಕಾಯ (?)ಪೌತ್ರೇಣ ನಂದಿನಾ ಭಾವಿತಾತ್ಮನಾ ..
 ಆರಾಧ್ಯ ತಪಸಾ ತೇನ ದಿವ್ಯಂ ವರ್ಷಸಹಸ್ರಕಂ .
 ಧ್ಯಾನಯುಕ್ತಃ ಸದಾ ತಿಷ್ಠನ್ ಜಪನ್ ಇಂದ್ರಿಯನಿಗ್ರಹಃ ..
 ಏಕಚಿತ್ತಶ್ಚ ಶಾಂತಾತ್ಮಾ ಮಮ ವಾಕ್ಯಪರಾಯಣಃ .
 ತೋಷಿತೋಽಹಂ ತದಾ ದೇವಿ ! ವರಮಸ್ಮೈ ಪ್ರದತ್ತವಾನ್ ..
 ತ್ರಿನೇತ್ರಃ ಶೂಲಪಾಣಿಶ್ಚ ಮಮ ರೂಪಸ್ವರೂಪದೃಕ್ .
 ಸಪ್ತರ್ಷಿಭಿಶ್ಚ ಭಾನುನಾ ಪರಮಾರ್ಥವಿಶಾರದೈಃ ..
 ಪ್ರಾಪ್ತಾ ತೈಃ ಪರಮಾ ಸಿದ್ಧಿರಕ್ಷಯಾ ಲೋಕದುರ್ಲಭಾ .
 ಅನ್ಯೈಶ್ಚ ಬಹುಭಿಃ ಸಿದ್ಧೇಸ್ತಪಸಾ ಪುಷ್ಕಲೇನ ಚ ..
 ಅಪರೇ ತು ಯುಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ವೃದ್ಧದೇವೋ ಮಹೋದಯಃ .
 ಯತ್ರ ಸಿದ್ಧೋ ಮಹಾಮೇಧಾಃ ಸ್ವಯಂ ದೇವೋ ಮಹೇಶ್ವರಃ ..
 ಅಸ್ಯ ದರ್ಶನಮಾತ್ರೇಣ ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾತಕೈಃ .
 ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಿಪಂ ತು ತಂ ವಿದ್ಧಿ ಸ್ವಯಂ ತತ್ರ ವ್ಯವಸ್ಥಿತಃ ..
 ಘೋರೇ ಕಲಿಯುಗೇ ಪ್ರಾಪ್ತೇ ದೇವದೇವೋ ಜಗದ್ಗುರುಃ .
 ಲಕುಲೀಶ ಇತಿ ಖ್ಯಾತಃ ತ್ರಿಷು ಲೋಕೇಷು ವಿಶ್ರುತಃ ..
 ತತ್ರಸ್ಥಜೀವಲೋಕಾನಾಂ ಮುಕ್ಯರ್ಥಂ ನೈವ ಸಂಶಯಃ .
 ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಿಃ ಸ್ವಯಂ ಸಾಕ್ಷಾದ್ದೇವದೇವೋ ಭವೋದ್ಭವಃ ..
 ಆತ್ಮಸ್ಥಂ ಚಿಂತಯ ಜ್ಞಾನಂ ವೀತರಾಗಂ ಚ ಕೇವಲಂ .
 ತತ್ತೀರ್ಥಂ ಲಾಕುಲಂ ಜ್ಞೇಯಂ ಶಿವಕ್ಷೇತ್ರಮುದಾಹೃತಂ ..
 ಸೇವ್ಯತೇ ದೈವತೈಃ ಸರ್ವಂ ಋಷಿಭಿಶ್ಚ ತಪೋಧನೈಃ .
 ತಪಸಾ ಸಾಧಿತಸ್ತೈಸ್ತು ಸುರೈರ್ಬ್ರಹ್ಮಾಹ್ಮದಿಭಿಃ ಪ್ರಿಯೇ ..
 ಈಪ್ಸಿತಂ ಪ್ರಾಪ್ತವಾನ್ ಕಾರ್ಯಮಸ್ಮಿನ್ ತೀರ್ಥೇ ವರಾನನೇ .
 ತತ್ರ ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚ ದತ್ತ್ವಾ ಚ ಪಿತ್ೃಣಾಂ ತು ತಿಲೋದಕಂ ..
 ಮುಚ್ಯತೇ ಮಾನವಃ ಪಾಪಾತ್ ಸಪ್ತಜನ್ಮಸಮುದ್ಭವಾತ್ .
 ಸಂದೇಹೋ ನೈವ ಕರ್ತವ್ಯ ಇತಿ ಶಂಭುಃ ಸ್ವಯಮಬ್ರವೀತ್ ..
 ಪ್ರಯಾಗೇ ವಾ ಭವೇನ್ಮೋಕ್ಷೋ ಮಹಾಕಾಲೇ ಚ ವಾ ಪ್ರಿಯೇ !

ಅಮರಕಂಟಕೇ ತದ್ವತ್ಪಥಾ ಕಾಯಾವರೋಹಣೇ ..
 ಮಹಾಮಾಘೀಂ ಪುರಸ್ಕೃತ್ಯ ಸನ್ನೌ ತತ್ರ ದಿನತ್ರಯಂ .
 ಅನಘಃ ಸ್ನಾನಮಾತ್ರೇಣ ಸ ಭೂತ್ತೇಹ ದ್ವಿಜೋತ್ತಮಃ ..
 ಅಸ್ಮಿನ್ ಯೋಗೇ ತ್ವಶಕ್ತೋಽಪಿ ಸ್ನಾಯಾದತ್ರ ದಿನತ್ರಯಂ .
 ಪತಿತ್ವಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸ್ತತ್ರ ಬ್ರಹ್ಮಹಾ ಚಾತ್ಮಹಾ ಭವೇತ್ ..
 ಮುಚ್ಯತೇ ಸರ್ವಪಾಪೇಭ್ಯೋ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ .
 ಆಶ್ವಿನಸ್ಯ ಸಿತೇ ಪಕ್ಷೇ ಚತುರ್ದಶ್ಯಾಮುಪೋಷಿತಃ ..
 ದೇವೇಭ್ಯಶ್ಚ ಪಿತೃಭ್ಯಶ್ಚ ಕೃತ್ವಾ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿಕಾಃ ಕ್ರಿಯಾಃ .
 ಆಶ್ವಿನ್ಯಾಶ್ಚ ಸೋಮಯೋಗೇ ಯೇ ಕುರ್ವಂತಿ ನರೋತ್ತಮಾಃ ..
 ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ಲಾಕುಲೀಶಂ ಸ್ವಯಂ ದೇವೈಶ್ಚ ಯತ್ಕೃತಂ .
 ನ ತೇಷಾಂ ಜಾಯತೇ ಜನ್ಮ ಸಂಸಾರೇ ದುಃಖಸಂಕಟೇ ..
 ತತ್ರ ಮಾರೀ ನ ವರ್ತೇತ ನ ದಾರಿದ್ರ್ಯಂ ನ ರೋಗಿಣಃ .
 ಶ್ರೂಯತಾಮತ್ರ ದೇವೇಶಿ ! ಪುಣ್ಯೇಽಸ್ಮಿನ್ ಭೃಗುಮಂಡಲೇ ..
 ಶ್ರೀಮತ್ಕಾರೋಹಣೇ ತೀರ್ಥೇ ಪ್ರಥಮಂ ತು ಕಲೌ ಯುಗೇ .
 ದೀರ್ಘಕಾಯಂ ತು ದೇವೇಶಿ ಯಜ್ಞಂ ಯಜ್ಞವರೋತ್ತಮೇ ..
 ಕೃತ್ವಾ ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಪೂಜ್ಯ (?)ದಿನಾನ್ಯಷ್ಟಾದಶೈವ ತು .
 ತತ್ರ ಕಾರೋಹಣೇ ದ್ವಾರೇ ವಿಶ್ವೇ ದೇವಾ ಮಹರ್ಷಯಃ ..
 ಭೋಜಯೇಯುರ್ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ್ ಶಕ್ತ್ಯಾ ಯಜಮಾನಃ ಪಿತಾಮಹಂ .
 ಯೋ ವೇದ ವಿಶ್ವಮದ್ರೂಪಂ ಸ್ವಯಂ ವಿಷ್ಣುಮಹೇಶ್ವರಂ ..
 ಬ್ರಾಹ್ಮಣಃ ಶ್ರದ್ಧಯಾ ಯುಕ್ತೋ ಬ್ರಹ್ಮೇಶ್ವರೋ ಹೃಜಾಯತ .
 ಅಜೈಕಪಾದಾ ಗಂಧರ್ವಾ ಕಿನ್ನರಾಶ್ಚ ತಥೈವ ಚ ..
 ಸರ್ವೇ ದೇವಾಶ್ಚ ಪಿತರಃ ಸಚಂದ್ರಾರ್ಕದಿವಾಕರಾಃ .
 ಮರೀಚಿರಂಗಿರಾ ಅತ್ರಿಃ ಪುಲಸ್ತ್ಯಃ ಪುಲಹಸ್ತಥಾ ..
 ಪ್ರಚೇತಾಶ್ಚ ವಸಿಷ್ಠಶ್ಚ ಭೃಗುರ್ನಾರದ ಏವ ಚ .
 ದೇವಲಾ ಗಾಲವಶ್ಚೈವ ವಾಮದೇವೋ ಮಹಾಋಷಿಃ ..
 ಬಾಲಖಿಲ್ಯಶ್ಚ ಕುಶಶ್ಚ ತೃಣಬಿಂದುಸ್ತಥೈವ ಚ .
 ಉದ್ದಾಲಕೋ ಜಯಚ್ಛೃಂಗೋ ಮಾಂಡವ್ಯೋ ವ್ಯಾಸನಂದನಃ ..
 ಗೌತಮೋಽಥ ಭರದ್ವಾಜೋ ವಾತ್ಸೋ ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಸ್ತಥಾ !
 ಅನ್ಯೇ ಚ ಬಹವೋ ದೇವಿ ! ಋಷಯಶ್ಚ ತಪೋಧನಾಃ ..
 ದೃಷ್ಟ್ವಾ ದೇವಂ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಂ ಆನಂದಂ ಪರಮಂ ಯಯುಃ .
 ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ಪುಣ್ಯಾನಿ ತೀರ್ಥಾನಿ ಸರಿತಸ್ತಥಾ ..

ಬ್ರಹ್ಮಾದ್ಯಾಃ ಸರ್ವತೀರ್ಥೇಷು ಸ್ನಾತ್ವಾ ಚೈವ ಮುದಾನ್ವಿತಾಃ .
 ಸ್ನಾಪಯೇಯುಃ ಶಿವಂ ತತ್ರ ಪುಣ್ಯೈಸ್ತೀರ್ಥೋದಕೈಃ ಪ್ರಿಯೇ ..
 ಪ್ರಥಮಂ ಸ್ನಾಪಯೇದ್ಬ್ರಹ್ಮಾ ತತಶ್ಚೈವ ಜನಾರ್ದನಃ .
 ತತಸ್ತ್ವಿಂದ್ರೋಽಪಿ ದೇವೇಶಃ ಚತುರ್ಥೋ ಭಾನುರೇವ ಚ ..
 ಚತುರ್ಭಿಃ ಕಲಶೈರ್ದಿವ್ಯೈಃ ಸ್ನಾಪ್ಯ ದೇವಂ ಜಗದ್ಗುರುಂ .
 ವಿಲೇಪ್ಯ ಚಂದನೈರ್ದಿವ್ಯೈಃ ಕರ್ಪೂರಾಗುರುಧೂಪಕೈಃ ..
 ಪುಷ್ಪೈರ್ಮನೋಹರೈರ್ದಿವ್ಯೈಃ ಶ್ಲೇತಮಾಲಾಭಿರರ್ಚಿತಃ ..
 ಪಟ್ಟಸೂತ್ರಮಯೈವಸ್ತ್ರೈಃ ಸೂತ್ರಜೈರ್ವಾ ಮಹೇಶ್ವರಂ .
 ಪರಿಧಾಪ್ಯ ಮಹಾದೇವಂ ಯಥಾಶಕ್ತ್ಯಾ ಚ ಪೂಜಯೇತ್ ..
 ಯಾವತ್ ತದ್ವಸ್ತ್ರತಂತೂನಾಂ ಸಂಖ್ಯಾನಂ ಶಿವಪೂಜನೇ .
 ತಾವದ್ಯುಗಸಹಸ್ರಾಣಿ ಶಿವಲೋಕೇ ಮಹೀಯತೇ ..
 ತೇ ಪೂಜ್ಯ ವಿಧಿನಾ ದೇವಂ ಸುರಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಯಃ ಪ್ರಿಯೇ .
 ಹಿರಣ್ಮಯಂ ತತಃ ಪಟ್ಟಂ ಚಕ್ರುರ್ದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ ..
 ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ತು ಯೇ ಕುರ್ಯುರೇವಂ ದೇವಸ್ಯ ಮೂರ್ಧನಿ .
 ನ ತೇಷಾಂ ಪುನರಾವೃತ್ತಿಃ ಸಂಸಾರೇ ಜಾಯತೇ ಪ್ರಿಯೇ ! ..
 ಶ್ರೀದೇವ್ಯವಾಚ -
 ಕಿಂ ಪುಣ್ಯಂ ಕೇ ಗುಣಾಸ್ತಸ್ಯ ಕಿಮರ್ಥಂ ಕೀರ್ತಿತಂ ವಿಭೋ !
 ಪಟ್ಟಬಂಧಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶ್ರೋತುಮಿಚ್ಛಾಮಿ ಶಂಕರ ! ..
 ಶ್ರೀಶಂಕರ ಉವಾಚ -
 ಸಾಗರಸ್ಯ ತಟೇ ರಮ್ಯೇ ಪ್ರಭಾಸೋ ನಾಮ ಸುಂದರಿ !
 ಸರ್ವ ತೀರ್ಥಂ ಪ್ರಭಾಸಾದಿ ನಾತ್ರ ಕಾರ್ಯಾ ವಿಚಾರಣಾ ..
 ತತ್ರ ಸೋಮೇಶ್ವರೋ ದೇವೋ ಸೋಮೇನ ಸ್ಥಾಪಿತಃ ಪುರಾ .
 ತಸ್ಯ ದ್ವಾದಶಮಾತ್ರಾಭಿಃ ಸಮಾನಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನಂ ..
 ಸಕಲೈಶ್ಚೈವ ಯೋಗೈಶ್ಚ ಪ್ರಭಾಸೇ ಯತ್ಪ್ರಕೀರ್ತಿತಂ .
 ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ..
 ಕಾರ್ತಿಕೇ ಕೃತ್ತಿಕಾಯೋಗೇ ಕಾರ್ತಿಕ್ಯಾಂ ಷಣ್ಮುಖಸ್ಯ ಚ .
 ದರ್ಶನಾತ್ ಸಪ್ತಯಾತ್ರಾಯಾಂ ತತ್ಪಲಂ ನಾತ್ರ ಸಂಶಯಃ ..
 ಅಯನೇಽಮರಚಂಡೀಶೇ ಯಾತ್ರಾಯಾಂ ಪಂಚಭಿಃ ಫಲಂ .
 ತತ್ಪಲಂ ಕೃತಮಾತ್ರೇಣ ನರಃ ಪ್ರಾಪ್ನೋತಿ ಪಾರ್ವತಿ ! ..
 ವೈಶಾಖ್ಯಾಂ ಮಹಾಕಾಲೇ ಅದ್ಯ ಅಘ (ಯಚ್ಚ)ವಕಾದಶೀಫಲಂ .
 ದರ್ಶನೇನಾಪಿ ಚಾಶ್ವಿನ್ಯಾಮಿತ್ಯಾಹುಶ್ಚ ಪುರಾವಿದಃ ..

ಯತ್ಪಲಂ ಚ ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರೇ ರಾಹುಣಾ ಗ್ರಸಿತೇ ರವೌ .
ಆಜನ್ಮಗಾಮಿನಾಂ ನೃಣಾಂ ತತ್ಪಲಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನೇ ..
ಸೋಮವಾರೇ ತ್ವಮಾವಸ್ಯಾಂ ಭಸ್ಮಗಾತ್ರಸ್ಯ ದರ್ಶನಾತ್ .
ಯಾತ್ರಾಣಾಂ ದಶಕೇ ಯಚ್ಚ ತತ್ಪಲಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ವಾರಾಣಸ್ಯಾಂ ಮಹಾದೇವಿ ! ಕಾಲಕ್ಷೇಪಂ ಕರೋತಿ ಯಃ .
ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಸಕೃದ್ವೈ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ಗಂಗಾಯಾಂ ಸಾಧಯೇತ್ ಪುಣ್ಯಂ ಚತುರ್ಯುಗೇನ ಯನ್ನರಃ .
ತತ್ಪುಣ್ಯಂ ಜಾಯತೇ ತಸ್ಯ ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ..
ಕೃಷ್ಣಾಜಿನಸಹಸ್ರಾಣಿ ತಿಲಧೇನುಶತಾನಿ ಚ .
ದತ್ತಾ ತತ್ಪಲಮಾಪ್ನೋತಿ ಪಟ್ಟಬಂಧೇ ಕೃತೇ ಸತಿ ..
ಮತಂಗಜಸಹಸ್ರಂ ತು ಅಶ್ವಾನಾಮಯುತಂ ತಥಾ .
ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಟ್ಟಬಂಧೇ ಕೃತೇ ಸತಿ ..
ಸಸಾಗರಾಂ ಧರಾಂ ದತ್ತಾ ಪುಮಾನ್ ಯತ್ಪಲಮಶ್ನುತೇ .
ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಟ್ಟಬಂಧೇ ಕೃತೇ ಸತಿ ..
ಕನ್ಯಾಕೋಟಿಪ್ರದಾನೇನ ಯತ್ಪಲಂ ಕವಿಭಿಃ ಕೃತಂ .
ವಿಧಿನಾ ಪಟ್ಟಬಂಧೇ ತು ತತ್ಪಲಂ ಲಭತೇ ನರಃ ..
ವಾಪೀಕೂಪಸಹಸ್ರಾಣಿ ದೇವತಾಯತನಾನಿ ಚ .
ಕೃತ್ವಾ ಯತ್ಪಲಮಾಪ್ನೋತಿ ತತ್ಪಲ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ಮಾತಾಪಿತೋರ್ಗುರೂಣಾಂ ಚ (ಯತ್ಪಲ)ಭಕ್ತಿತೋ ನೃಣಾಂ .
ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಸಕೃದ್ವೈ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ಗವಾರ್ಥೇ ದ್ವಿಜಾರ್ಥೇ ಚ ಸ್ವಾಮ್ಯಾರ್ಥೇ ಯಸ್ತಜೇತ್ ತನುಂ .
ತತ್ಪಲಂ ಸಮವಾಪ್ನೋತಿ ಪಟ್ಟಬಂಧೇನ ಪಾರ್ವತಿ ! ..
ಆಪನ್ನಾರ್ತಿಹರಾಣಾಂ ಚ ತೀರ್ಥಸೇವಾರ್ಜಿತಾತ್ಮನಾಂ .
ಸತ್ಯವ್ರತಾನಾಂ ಯತ್ಪುಣ್ಯಂ ತತ್ಪಲಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ವನಾಶ್ರಮೇಷು ವಸತಾಂ ತಾಪಸಾನಾಂ ಚ ಯತ್ಪಲಂ .
ತತ್ಪಲಂ ಜಾಯತೇ ತಸ್ಯ ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ಕರೋತಿ ಯಃ ..
ಯಸ್ತು ವರ್ಷಶತಂ ಪೂಣಮಹೋರಾತ್ರಮುಪಾಸತೇ .
ಏಕೇನ ಪಟ್ಟಬಂಧೇನ ತತ್ಪಲಂ ಲಭತೇ ನರಃ ..
ಗಾಂಗೇಯಂ ನಾರ್ಮದಂ ಚಂದ್ರಂ ಪುಣ್ಯಂ ಸಾರಸ್ವತಂ ಜಲಂ .
ಕರೋತಿ ಪಾರ್ವತಿ ! ನಿತ್ಯಂ ತತ್ಪಲಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..
ಯಾನಿ ಕಾನಿ ಚ ತೀರ್ಥಾನಿ ಪುಣ್ಯಾನ್ಯಾಯತನಾನಿ ಚ .
ಭೂತಲಂ ಸರ್ವಮಟತೇ ತತ್ಪಲಂ ಪಟ್ಟಬಂಧನಾತ್ ..

ದುರ್ಲಭಂ ಜನ್ಮ ವಿಪ್ರಸ್ಯ ದುರ್ಲಭಂ ಚ ತಥಾ ಧನಂ .

ದುರ್ಲಭಃ ಪಟ್ಟಬಂಧಶ್ಚ ಲಕುಲೀಶಸ್ಯ ಚ ಪ್ರಿಯೇ ! ..

ಸ್ವಲ್ಪೇನ ಹೇಮ್ನಾ ಲಕುಲೀಶ್ವರಸ್ಯ ಯಃ ಪಟ್ಟಬಂಧಂ ವಿಧಿವತ್ ಕರೋತಿ .

ವಿಧೂತಪಾಪೋ ಹಿ ವಿಮೋದತೇ ಸ ಪ್ರಸಾದಮಾಸಾದ್ಯ ಮಹೇಶ್ವರಸ್ಯ ..

ಯ ಇದಂ ಲಕುಲೀಶಸ್ಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಶೃಣುಯಾನ್ ನರಃ .

ತತ್ಪ್ರಸಾದೇನ ತನ್ಯಾಸ್ತು ಗೋಸಹಸ್ರಾದಿಕಂ ಫಲಂ ..

ಇತಿ ಪ್ರಪನ್ನಾಃ ಲಕುಲೀಶಮೀಶಂ ಯೇ ಚಾರುಚಾಮೀಕರರಾಶಿಗೌರಂ !

ಸಂಸ್ಕಾರವಿದ್ಯಾವ್ರತಮಂತ್ರಧೌತಂ ಸಮಾವಿಶಂತಿ ಪ್ರತಿಗೃಹ್ಯಕಾಯಂ ..

ಇತಿ ಶ್ರೀಶಿವಪುರಾಣೇ ಪಾರ್ವತೀಮಹೇಶ್ವರಸಂವಾದೇ ತೀರ್ಥಾನುಕ್ರಮಣಿಕಾಯಾಂ

ಶೂಲಪಾಣಿಜನ್ಮಪಟ್ಟಬಂಧಾದಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ಸಮಾಪ್ತಂ .

.. ಸಮಾಪ್ತಂ ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ ..

Notes:

KāraṇaMāhātmyam ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ; a.k.a LakulīśaMāhātmyam ಲಕುಲೀಶಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ

describes about the birth of Lakulīśa ಲಕುಲೀಶ / Lakuṭīśa ಲಕುಟೀಶ who is considered to be a Śiva Avatāra ಶಿವ ಅವತಾರ closely related to the Pāsupata Sampradāya ಪಾಶುಪತ ಸಂಪ್ರದಾಯ.

Lakulīśa ಲಕುಲೀಶ was born on Caitra Śukla Caturdaśī ಚೈತ್ರ ಶುಕ್ಲ ಚತುರ್ದಶೀ in Kāraṇa ಕಾರವಣ / Kāyāvarohaṇa ಕಾಯಾವರೋಹಣ.

KāraṇaMāhātmyam ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ also holds the details about the PaṭṭabandhaMāhātmyam ಪಟ್ಟಬಂಧಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ, UlkāgrāmaMāhātmyam ಉಲ್ಕಾಗ್ರಾಮಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ in this context.

The text of KāraṇaMāhātmyam ಕಾರವಣಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಂ; a SthalaPurāṇa ಸ್ಥಲಪುರಾಣ, is punctuated with brief summaries about (parts of) the chapters - with the first chapter attributed to Vāyupurāṇa ವಾಯುಪುರಾಣ and the remaining three to ŚivaPurāṇa ಶಿವಪುರಾಣ.

Pāsupatasūtra ಪಾಶುಪತಸೂತ್ರ, that is said to be authored by Lakulīśa ಲಕುಲೀಶ can be accessed from the respective link given below.

Proofread by Ruma Dewan

pdf was typeset on September 2, 2025

——
Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

